

[Schovelin.]

overhovedet ikke sige noget urigtigere om denne Sag. Nej, den Dag, man her i Rigsdagen gav Statsgarantien og senere forlængede den — jeg var ikke med dertil, jeg saa vel, at Statsgarantien var en Labyrinth, som det var let at komme ind i, men vanskeligt at komme ud af —, da blev Landmandsbanken en Statsbank! Og den vil vedblive at være en Statsbank indtil 1. April 1932. Derved er der intet at gøre, al denne Tale om, at vi i en Fart skal faa det afviklet, er en Fraseologi og har intet med Virkeligheden at gøre. Det eneste, som faktisk og praktisk lader sig gøre, er det, man gør netop ved denne Ordning: at sørge for, at Banken er saa stærk, at den, naar det Øjeblik kommer, da Statsgarantien lovmæssigt ophører, kan staa paa egne Ben. Og saa skal det være saadan, at der ikke er nogen fornuftig Grund for en Indskyder til at flytte sine Penge ud af Banken, fordi han ikke kan gaa et andet Sted hen, hvor man giver større Garanti. Derfor er det saa godt, at man her giver Banken de 136 Mill. Kr., at man stiller den en Aktiekapital paa 50 Mill. Kr. til Raadighed, at man giver den en Reservefond. Naar dette forvaltes paa den Maade, her er skildret, maa man gaa ud fra, menneskeligt set — man kan nu een Gang ikke komme bort fra det menneskelige Forhold, at man ikke kan *vide* noget om Fremtiden, man kan kun indrette sig efter Sandsynlighed —, at naar Skæringspunktet kommer, vil denne Bank staa med en Egenkapital ganske paa Linie med en Bank som f. Eks. Handelsbanken — for at tage en af vore fineste —, og saa kan Statsgarantien, om jeg saa maa sige, smertefrit forsvinde. Derfor giver jeg ikke meget for al denne Tale om, at det jo er en Statsbank — „og hvor skal den blive af med sine Aktier?“ Hvor meget staa Privatbankaktier i ? 87! — og den giver 5 pCt. „Hvorfor i al Verden skulde da noget Menneske være saa taabeligt at give pari for en Landmandsbankaktie! Nej, De skal se, at disse Aktier er der ingen, der vil have.“ Overfor hele denne Tale vil jeg gerne sige to Ting: For det første, at der altsaa nu er aabnet Adgang for den private danske Forretningsverden til at erobre denne Bank, naar den selv vil. Det vil koste den 30 Millioner i Aktier. Saa har den Herredømmet over Banken, ikke sandt? Saa har den Flertallet af Aktierne paa sin Haand. Hvad vil det nu kræve? Ja, hvis man gaar ud fra, at Aktierne er pari værd, fordi man i Øjeblikket kan købe

Aktier, der giver 5 pCt., til 87, vil det koste 13—15 pCt., man vil altsaa kunne faa det for 4½ Million. Jeg vil tillade mig at tro, at der nok er de Mennesker, som i det givne Øjeblik vil forstaa at regne dette ud, og navnlig, siger jeg, i Skæringsøjeblikket. Derfor er det saa vigtigt, at Banken staa stærkt i Skæringsøjeblikket, for da vil dens Aktiers Kurs blive forudiskonteret af en Børs, som vil kunne vurdere en Bank, der staa med en stor Kapital, stor Reservefond og med gode Regnskaber bag sig. Derfor nærer jeg ingen Frygt i saa Henseende. Og denne Spøgelsefrygt overfor Socialdemokratiet er der saa meget mindre Grund til, som der foreligger en Betænkning med de socialdemokratiske Udvalgsmedlemmers Underskrift, hvor det ærligt og loyalt er tilkendegivet, at det er Meningen, at Banken skal gaa over til at blive *privat* Bank.

Med Hensyn til Formuleringen af Bestemmelsen om Reservefonden skal jeg til syvende og sidst sige, at i Modsætning til den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Maegaard) er jeg ikke helt sikker paa, om denne Formulering, at saa længe Statsforskrivningen ikke er helt afskrevet, skal den vedblive at sikre Tilstedeværelsen af en Reservefond paa 34 Mill. Kr., er fuldkommen, som den bør være. Vi kan nemlig alle være enige om, at Staten ikke bør blive hængende, om jeg saa maa sige, til evige Tider ved denne Reservefond, den skal ikke være en Harmonika, saa at hvis Banken selv tjener en Reservefond op, men endnu langt fra naaende de 34 Mill. Kr. og faar Tab og skal afskrive det paa Reservefonden, skal Statsforskrivningen igen skyde sig ud. Der rejser sig ogsaa et andet Spørgsmaal. Lad os sige, at Banken har opsparet 10 Mill. Kr., og Statsforskrivningen kommer til at lyde paa 24 Mill. Kr., idet 10 Mill. Kr. er afskrevet paa Statsandelen i Reservefonden, og Banken da taber 2 Mill. Kr. — saa er vi vel enige om, at Tabet skal afskrives paa Bankens 10 Mill. Kr.s Reservefond; men hvis Tabet næste Aar indtjenes, skal Beløbet saa afskrives paa Statsandelen? Jeg kan ikke se, at dette Spørgsmaal har faaet en udtømmende Besvarelse her, men jeg er meget glad ved, at det er slaaet fast ved den højtærede Handelsministers Udtalelse — det var nemlig det deri, jeg synes var Pointen —, at man i hvert Tilfælde maa indrette det saaledes, at ved Skæringspunktet — jeg peger atter paa Vigtigheden af dette Tidspunkt — i det Øjeblik er de 34 Mill. Kr. intakt til Stede; bagefter kan der ske